

Hrvatska graničica

DVOJEZIČNO GLASILO HRVATA U RUMUNJSKOJ
PUBLICAȚIE BILINGVĂ A CROAȚILOR DIN ROMÂNIA

STR. / PAG. 3

SLOBODAN GERA,
KANDIDAT ZAJEDNIŠTVA...

STR. / PAG. 5

VLČ. ĐUREĐ PATAŠAN
IMENOVAM NOVIM...

STR. / PAG. 14

PONOSNI SMO...

Crkva Marija Radna

Foto: Milan Miloš

nastavak na 9. str.

TVR TIMIȘOARA

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u petak 09.10.2020, u 15.30 sati. Gledajte nas!

REDACȚIA:
COD ISSN 1841-9925

Redactor sef
Ivan DOBRA

Redactori:
Lina TINCUL; Daniel LUCACELA;

Colaboratori:
Maria LATCHICI; Pr. Davor LUCACELA; Petru MILOŠ

Tehnoredactor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Uniunea Croaților din România
327065 Carașova 22, jud. Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

UREĐNIŠTVO:
ISSN KOD 1841-9925

Glavni urednik:
Ivan DOBRA

Urednik:
Lina TINKUL; Daniel LUKAČELA;

Vanjski suradnici:
Marija LACKIĆ; Vlč. Davor Lukačela;
Petar Miloš

Tehnoredaktor:
Zlatko Nikola URSUL

Adresa:
Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj
327065 Carașova 22, Caraș-Severin, România
Telefon: 0040-255-232255
Fax: 0040-255-232146
E-mail: zhrucr@gmail.com; hgredactia@gmail.com
Web: www.zhr-ucr.ro

Sljedeća emisija na hrvatskom jeziku (repriza) prikazat će se u četvrtak 08.10.2020, od 11.00 sati (prije podne).

Svaka emisija pokušava obuhvatiti ono što je značajno u povijesti i životu hrvatske manjine na rumunjskom prostoru, naše tradicije, običaje i najvažnije događaje iz karaševske zajednice. Gledajte nas!

Svakog petka s početkom od 19:10, na frekvenciji 105,6 MHz Radio Ričice, emitira se naša emisija na hrvatskom jeziku. Slušajte nas!

U OVOM BROJU DONOSIMO / ÎN ACEST NUMĂR:

SLOBODAN GERA, KANDIDAT ZAJEDNIŠTVA...	STR. 3
PETAR BOGDAN, PONOVNO IZABRAN...	STR. 4
VLČ. ĐUREĐ PATAŠAN IMENOVAM NOVIM...	STR. 5
KIRVAJ U KLOKOTIĆU	STR. 6
MJESNA BIRANJA U OPĆINI LUPAK	STR. 7
ANUL ŠCOLAR "ALTFEL"	STR. 8
ŠTO MI ZNAČI... ?	STR. 9
POČELA JE NOVA ŠKOLSKA GODINA	STR. 10
ŠKOLA U DOBA KORONE	STR. 11
RAKITIĆ SE OPROSTIO OD VATRENIH	STR. 12
AMINTIRI DE TOAMNĂ!	STR. 13
PONOSNI SMO ŠTO SMO GA IMALI!	STR. 14
TI SI PETAR, STIJENA...	STR. 15

www.zhr-ucr.ro

Hrvatska Grančica

IN MEMORIAM

SEPTEMBRIE/RUJAN 2020

pripremi djecu za ove važne događaje, nego je sve to činio na način da ih uvjeri da budu ponosni što idu prema Isusu Kristu, vjeruju i nadaju se u Krista. Uvijek je tražio da se loše pretvori u dobro, da ono što je loše ne bude nošeno dalje, često puta nam je veleo da šutimo i ne pružimo priliku zločestima da se podižu i smatraju kako je njihovo pravo da budu zli, nego je tražio da se svatko smiri i bude složan jer nikad ne znamo kada možemo poći s ovoga svijeta.

To bi bilo ukratko o vlč. Petru Dobri. Ja sam siguran da je on tražio Boga za vrijeme čitava života. Nikada nikome ne možemo suditi i nikoga osuditi jer u konačnici Bog ne gleda da li si učinio sto koraka naprijed, već da li je kvalitetan korak što si ga

TI SI PETAR, STIJENA...

Jer bio je dobar vlč. Petar Stijena, u duhovnom i drugom smislu. I ne samo u klokotičkoj župi s vodničkom filijalom u kojima je službovao trideset godina, već i u lupačkoj župi, s ravničkom filijalom.

S velikom smo nevjericom primili na znanje žalosnu vijest, treću ove godine, da nas je napustio i vlč. Petar Dobra. Nama, lupačkim i ravničkim vjernicama koji smo već izgubili pastira, vlč. Tjinkula, vlč. Petar Dobra bio je velika utjeha i snaga, bio je sve ovo vrijeme uz nas, kao što je čitave trideset godine bio sa svojim vjernicima iz Klokočića i cijele karaševske zajednice. Ovih pola godine slavio je i u Lupaku svete mise, ispojedao, dolazio u sve naše župe otvorena srca i širokog osmjeha. Sada kada je i on otišao, ostala je velika praznina, tuga. Ime vlč. Petra Dobre tjera nas na riječi koje je Isus rekao apostolu Petru: "Ti si Petar-Stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju...", prema evanđelistu Mateju (Mt, 16,13-19). Poput stijene, kamena temeljca,

napravio. To je činio vlč. Dobra, trudio se da svaki korak ide kako treba, trudio se svojom teškoćom, svojim slabostima, svojim grijehom, svojom poniznošću i svojom željom da se sastane s Bogom.

Neka ga dragi Bog nagradi u vječnome blaženstvu, a nama neka ostanu u trajnoj uspomeni one lijepo riječi i propovijedi onog dobrog čovjeka i svećenika. Gdje god je držao Svetu misu, slavio ju je s poštovanjem, odgovorno. Vodio je svoju zajednicu vjernika po svetim stvarima, misama, propovijedima i sakramentima kako bi narod osjećao Boga u blizini, živio u savršenom skladu s Božjim zakonom i doživio vječno spasenje u nebu.

Neka mu Bog oprosti grijehе!

Vlč. Petar Rebedžila

stajao je vlč. Petar i podizao, gradio. A izradio je u tih trideset godina toliko vrijednosti, kako duhovne tako i materijalne, koje župljani njegovih župa najbolje znaju. Podržavao je sve ljude, pogotove aktivnosti mladih, šport i tamburaše. I nešto njemu specifično: uvijek je imao osmijeh na licu, bio je vedra i otvorena srca.

Rođen je u Karaševu, 11. svibnja 1952, u siromašnoj ali rabišnoj obitelji. Osnovnu školu pohađao je u svom rodnom mjestu, gimnaziju i teologiju je pohađao u Alba Juliji, gdje je 19.06.1977. i zaređen za svećenika. Na početku je bio kapelan u Ričici, zatim župni upravitelj u Slatini Timis s filijalom Sadova, da bi se od 1990. vratio među svoje Karaševce, u klokotičku župu.

Njegov nagli odlazak, u bolnici, sve mjere nametnute pandemijom, ograničenja, još su više otežale oproštaj od njega. Pamtim ga kao veselog, aktivnog i bliskog ljudima. Sada kada je krenuo dugom cestom, koja vodi sve do raja, možemo mu samo reći HVALA. Vam na svemu, dobri pastiru, Petre, stijeno!

Maria Latčici

PONOSNI SMO ŠTO SMO GA IMALI!

Nepobitna je istina da je vlč. Petar Dobra bio svećenik u pravom smislu riječi, svećenik koji je sve pastoralne dužnosti vršio na najbolji mogući način. Priprava za Prvu pričest je bila priprava, priprava za Krizmanje je bila priprava, Sveta misa je bila Sveta misa, propovijed je bila propovijed jer je vlč. Dobra uvek bio odgovoran, svaki put se pripremio da riječ Božja ne bude rečena uzalud i prođe pored uha, već da svakome ostane u srcu i duši. Čast nam je što smo ga imali, mnogo je on učinio za crkvu i naš narod, a svugdje gdje je bio svećenik je ostavio iza sebe upečatljiv trag, toliko na duševnoj razini koliko i na materijalnoj. Kako sam već prije rekao, duševno je vršio svoju dužnost besprekorno, a sve što je učinio na administrativnom i materijalnom planu odlikuje se ljestvom i kvalitetom, ugodno je za oči i zaista je dika za mjesta i župe gdje je služio.

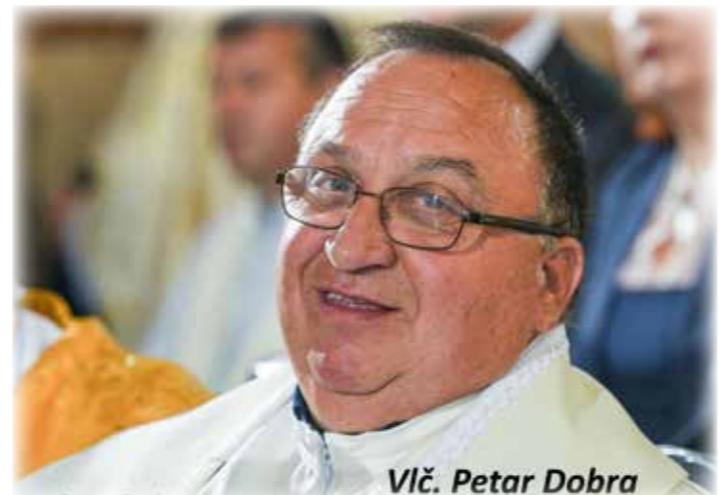
Svi smo mi, svaki na svoj način, slabi, grijesni, nijedan nismo pred Bogom toliko sveti da možemo ući u nebo. Naše slabosti nas vuku dolje, naša tijela nas vuku dolje ali zato vjerujemo u temeljnu vjersku istinu, odnosno u uskrsnuće Isusa Krista koji će nas uzdignuti i povesti u kraljevstvo nebesko. To vrijedi i za vlč. Petru Dobru, isto vrijedi i za vlč. Marjana Tjinkula, i za vlč. Đurđa Katića i za sve naše svećenike koji su bili na ovim mjestima.

Bez Božje milosti i milosrđa nitko od nas se ne može spasiti, a vlč. Dobra je to jako dobro znao. Svatko od nas ima svoj temperament i karakter ali je važno da su naši svećenici, pogotovo vlč. Petar Dobra, vršili sakramente vrlo važne za narod, sakramente koji dokazuju Božju prisutnost, koji dokazuju suradnju čovjeka i Boga na način da Bog pruža ruku čovjeku kako bi mu pomogao proći kako treba kroz ovu dolinu suza. Ja sam s vlč. Dobrom provodio puno vremena, i po Njemačkoj, i po Hrvatskoj, i po Austriji, puno toga smo razgovarali ali jednu stvar mi je ponavljao nebrojeno puta. „Ja se s Bogom i Božjom riječju ne igram nego je navještam na najbolji i najpametniji način, kako najbolje razumijem i kako mi je Bog dao taj dar. Moje ljudske slabosti, druga su stvar. Mučim se sam sa sobom, molim Boga za moju dušu i vjeran Bogu ću ostati do kraja života“.

Posebna zgoda koja me zaista dodirnula dogodila se ove godine u Mariji Radni, našem

tradicionalnom hodočasničkom mjestu, kad nam je tamošnji župnik rekao da ne smijemo održati misu u crkvi jer nas puno ima, jer ćemo se razboljeti, a zatim je rekao vlč. Dobri da karaševski hodočasnici ne poštuju zakon. Vlč. Dobra je pogledao u nebo, podigao prst i odgovorio kako svi naši vjernici i svećenici poštuju zakon, ali Božji zakon.

Doista se borio za sav naš narod i za sve naše crkve jer je suočio s narodom i tražio mu je ugoditi, a pogotovo je tražio ugoditi Bogu, tražio je da riječ i pouka Božja stignu do svakoga srca, do svakoga uha, do svake duše. Velika je šteta što nas je pre-

Vlč. Petar Dobra

rano napustio, moguće je da je Bog tako htio. Važno je što smo ga imali, rado ćemo ga se sjećati, imat ćemo ga u molitvama i sigurno je da on, koji nije postao svećenik zato što ga je netko gurao prema svećeničkome zvanju već zato što je osjećao poziv, sada zagovara za nas da se jednoga dana sretнемo u nebu. To je, na kraju krajeva, i cilj naše vjere.

Mnogo puta je veleo da nikad ne možemo Boga staviti sa strane nego svaki put Boga treba metneti u prvi red, onoliko koliko ga možemo držati u prvom redu jer smo slabi i grijesni. Tko se može opravdati pred Bogom? Nitko! Tko se može spasiti? Samo onaj koji vjeruje u Boga i u žrtvu Isusa Krista, tko daje od sebe onoliko koliko može da bi bio Bogu drag i Bogu da ugodi. A on se trudio na svoj način, kako je mogao najbolje i koliko je mogao najbolje, upravo to potvrditi i doživjeti.

Sve u svemu, za ovu zajednicu gdje je bio zadnje trideset godine, u Klokočiću i u Vodniku, mnogo je učinio. Znam, dobro mi je poznato i zato ponavljam, svaki put kad je imao pripravu za Prvu pričest ili za Krizmanje temeljito se pripremao, bili su dosjei, pitanja, tematika, svi znamo da je tražio ne samo da

SLOBODAN GERA, KANDIDAT ZAJEDNIŠTVA ZA MJESTO U RUMUNJSKOM SABORU

Koordinacijski odbor Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj jednoglasno je izabrao Slobodana Geru kao kandidata organizacije za novi četverogodišnji mandat u Rumunjskom parlamentu.

Slobodan Gera je predsjednik Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj i zastupnik karaševskih i tamiških Hrvata u najvišoj demokratskoj i zakonodavnoj instituciji države, a na par-

lamentarnim izborima koji će se održati 6. prosinca 2020. godine ide po svoj treći zastupnički mandat. U Rumunjskom je parlamentu kao zastupnik hrvatske manjine od 2012. godine, u okviru parlamentarne skupine nacionalnih manjina, čiji je tajnik bio između 2017. i 2019. godine. Od 2019. postaje potpredsjednik parlamentarne skupine koju trenutno vodi Varujan Pambuccian, pripadnik armenske zajednice u Rumunjskoj.

Slobodan Gera je veoma aktivan i u radnim tijelima Parlamenta. Član je komisije za ljudska prava, kulte i probleme nacionalnih manjina, član je komisije za europske poslove i komisije za prijevoz i infrastrukturu te specijalne komisije za razradu, izmijenu i nadopunu zakonodavnih prijedloga vezanih za organiziranje sporta u Rumunjskoj. Održao je brojne govorе u Palači parlamenta, imao je niz političkih deklaracija, pitanja i interpelliranja, inicirao mnogobrojne legislativne prijedloge i uspješno zastupao interese karaševske zajednice i svih Hrvata s rumunjskog prostora. S toga i ne čudi odluka članova Koordinacijskog odbora organizacije da aktualnog predsjednika

Zajedništva izaberu kao kandidata za treći zastupnički mandat. I isto bi se tako trebalo dogoditi i na predstojećim parlamentarnim izborima iz 6. prosinca, kada bi masovno opredijeljenje karaševskog elektorata za kandidata Zajedništva trebala biti normalna opcija svih nas jer Slobodan Ghera će se zacijelo brinuti za nas više od bilo kojeg predstavnika bilo koje druge organizacije, političke stranke ili koalicije. Motto njegovog okvirnog plana djelovanja u obnašanju nimalo jednostavne četverogodišnje dužnosti zastupnika glasi: „Želim svim snagama moga bića zalagati se u Rumunjskom parlamentu za svakog pripadnika hrvatske manjine, poštivajući pritom sve zakone rumunske države“.

„Hoću naglasiti da će naš kandidat osigurati kontinuitet Zajedništva u smislu ostvarivanja statutom predloženih akcija i da će pružiti bitan doprinos afirmaciji Zajedništva i u zgradbi Palače Parlamenta“, rekao je za vrijeme sastanka prof. Đuređ Jankov, generalni tajnik ZHR-a.

Promoviranje interesa karaševske hrvatske manjine i pronalaženje novih rješenja za očuvanje vlastitog višestoljetnog identiteta u interesu opstanka naše manjine na ovim prostorima, zalaganje za blagostanje ljudi, mir, slogu, zdrav odgoj mladi, očuvanje materinskog jezika i naših škola, zauzimanje za daljnje održavanje odličnih bilateralnih odnosa između dviju država, Rumunjske i Hrvatske, te jačanje veza s matičnom zemljom, samo su neki prioriteti za koji će se kandidat Zajedništva zauzimati na političkoj sceni. Članovi Koordinacijskog odbora su na kraju sastanka čestitali Slobodanu Geru na izboru, poželivši mu uspjeh na nadolazećim generalnim izborima. I Hrvatska grančica koristi ovu priliku da najskrenije čestita kandidatu Zajedništva i poželi mu puno uspjeha u daljem radu i životu.

Ivan Dobra

PETAR BOGDAN, PONOVNO IZABRAN ZA KNEZA KARAŠEVSKOJE OPĆINE

K „oliko će Petar Bogdan biti spretan u obnašanju nimalo jednostavne funkcije načelnika karaševske općine, vrijeme će pokazati i elektorat procjeniti. Mi mu želimo uspjeh i bili bismo neizmjerno sretni kad bi bio dobar načelnik!“

Petru Bogdan

Upravo tako smo pisali 2016. godine, nakon što je u veoma oštrog konkurenčnog protiv Đurđa Kurjaka, Petar Bogdan osvojio 26 glasova više i prema tome novi četverogodišnji mandat načelnika karaševske općine. Iako ne u kontinuitetu, Petar Bogdan je i prije proteklog mandata obavljao funkciju kneza karaševske općine pune deset godina, tako da će na kraju aktualnog mandata imati sveukupno osamnaest godina knežije nad karaševskom općinom. Da li će i nakon toga opet kandidirati za najveću funkciju karaševske općine, vrijeme će po kazati, mi, za sada, još uvijek ne znamo.

Znamo, međutim, i da se ispočetka razumijemo, da u odabiru Petra Bogdana za novi četverogodišnji mandat nije bilo ništa sporno, nije postojala nikakva manipulacija birača ili njihov konformizam, ne radi se u ovoj priči o diktaturi, komunizmu ili totalitarizmu, kako bi neupućeni mogli naizgled pomisliti, pogotovo kad bi znali da su i 2012. godine Petra Bogdana samo trinaest glasova dijelila od još jednog načelničkog mandata, mandat kojeg je tada osvojio prof. Milja Radan. Ovaj put, kao i svaki put dosada, sve je bilo kristalno jasno, tako da je nakon prebrojavanja glasova elektorata u biračkim mjestima iz Karaševa, Nermića

i Jabalča, kandidat PSD-ove stranke Petar Bogdan osvojio 52 glasova više od drugoplasiranog Đurđa Kurjaka, kojemu i ovim putem želimo mnogo uspjeha u veoma perspektivnoj političkoj karijeri. Elektorat iz Jabalča i Nermića je na ovim mjesnim izborima svoje preferencije orientirao prema već spomenutom Đurđu Kurjaku, a razlika u korist novoizabranog kneza učinjena je u drevnom Karaševu, najstarijem i najvećem mjestu Hrvata u Rumunjskoj. Dobio je Petar Bogdan u Karaševu 127 glasova više od glavnog kontrakandidata, unatoč skromnoj podršci stranke kojoj pripada, a usprkos bezrezervnoj podršci koju je sa strane svoje stranke uživao drugoplasirani kandidat za funkciju kneza. Karaševci su na ovogodišnjim mjesnim izborima koji su održani u nedjelju 27. rujna prije svega izabrali čovjeka, a ne stranku, stranke su ovaj put imale sekundarni položaj u očima birača. Prvi čovjek karaševske općine, ponavljam, nije na ovim izborima uživao prikladnu podršku stranke, međutim on je prije svega veoma pobožan čovjek, kakvi bismo i mi svi zajedno trebali biti, skroman, snalažljiv i poduzetan, a to svjedoče, između ostalog, i investicije uložene u karaševsku općinu u četiri protekle godine, investicije koje se približavaju nevjerojatnoj svoti od 15 milijuna Eura. S druge strane, istina, ima i Petar Bogdan, kao i svaki čovjek velik, i svoje neke male mane u obnašanju funkcije načelnika, doduše, doista nezнатне u odnosu na vrline koje posjeduje i iskazuje, pa upravo zbog toga ne bismo htjeli inzistirati na tom aspektu. Uvjereni smo da svaki dan opaža ružni smijeh izuzetno degradiranog objekta nasuprot zgrade općine, u samom centru našega mesta, i nadamo se da će nešto konkretno poduzeti u smislu rehabilitacije.

Sve u svemu, Petar Bogdan je u proteklo četiri godine bio veoma spretan u obnašanju nimalo jednostavne funkcije načelnika karaševske općine, karaševski elektorat je na ovogodišnjim mjesnim izborima dobro procjenio i odabrao. Mi mu, kao i svaki put do sada, iskreno čestitamo i bili bismo neizmjerno sretni kad bi svojim djelima u ovom novom četverogodišnjem mandatu opravdao povjerenje birača i za osvajanje mandata iz 2024. godine, kad bi kojim slučajem odlučio kandidirati i na sljedećim mjesnim izborima.

Ivan Dobra

AMINTIRI DE TOAMNĂ!

Toamna este unul dintre cele patru anotimpuri ale anului, anotimp care face legătura dintre vară și iarnă, iar ca pescar hoinar și împărtimit ce sunt, anotimpul recoletelor este preferatul meu pentru pescuitul cleanului pe apele din râuri.

De cele mai multe ori aveam obiceiul să pescuiesc în preajma comunei (satului), deoarece, în anii copilariei mele, de altminteri ca și astăzi, funcționau destule cazane unde se făcea țuică de prune, pere, mere, sau cireș, iar peștești obișnuiau să se adune în proximitatea acestor fabrici de țuică, unde aveau hrana din belșug.

Borhotul rămas se scurgea, din păcate, în apa râului, iar acolo se adunau peștești din cauza miilor de gâze și musculițe de toate felurile, servind drept hrana de bază a cleanului și a beldiței în această perioadă a anului. Acele zone erau preferatele mele

pentru pescuitul cleanului și foloseam voblere de dimensiuni foarte mici și de culori închise, asemenea boișteanului, dar și muște artificiale, momeli care mi-au adus în nenumărate rânduri capturi memorabile.

Însă, să nu uităm că toamna este și anotimpul braconierilor, mai ales al braconierilor din zonele de munte, unde începe epoca de reproducere a păstrăvului, care durează de la începutul lunii octombrie până la sfârșitul lunii decembrie, atunci când temperatura apei din râu este foarte scăzută, uneori ajungând și la 3,4 grade celsius. În această situație păstrăvii sunt foarte slabici și foarte lenți, veritabile momeli pentru braconierii de rând, care dau năvală în apele scăzute ale râurilor de munte, unde ucid la lumina reflectoarelor, cu furculiță sau cu substanțe otrăvitoare, ori aruncând prin apă sticle cu var sau carbid, care prin explozie distrug atât puietul, cât și reproducătorii. Acești pești, în această perioadă a anului, sunt victime sigure ale acestor prăduitori, care terorizează apele mici ale râurilor ziuă și noaptea, dar mai ales noaptea, cu scopul de a prinde cât mai mult cu putință și fără alegere, fără să țină cont de dimensiunea legal admisă de lege, doară, sunt braconieri.

Cleanul, un pește care sălăsluieste în mare parte în zonele de șes, nu prea este o specie vulnerabilă pentru pretențioșii braconieri. Apa este mai tulbure în râului unde sălăsluieste cleanul, iar carnea acestui pește este plină cu oase, el nefiind unul dintre favoriții braconierilor. Păstrăvul rămâne în continuare cel mai vulnerabil.

Pentru mine a contat dintotdeauna placerea pescuitului în sine, a drilului, aducerea peștelui la mal, bineînteles, și în tigai. Cei drept, în copilarie am fost și eu braconier și mă mândream pe atunci că fac parte din tagma acestor nenorociți, însă, odată cu înaintarea în vîrstă, am devenit mult mai conștient și am realizat răul pe care l-am făcut. M-am dezis atunci de tovarășii mei și am devenit fanul pescuitul sportiv. Pentru că, să nu uităm, pescuitul este o pasiune cu care te naști, iar ca pescar hoinar ce sunt, voi visa mereu la marea captură.

Petru Miloș

RAKITIĆ SE OPROSTIO OD VATRENIH

Ivan Rakitić, donedavna zvijezda Barcelone i reprezentativac svjetskih doprvaka, je u ponedjeljak 21. rujna objavio da odlazi iz hrvatske nogometne reprezentacije nakon 13 godina, 106 nastupa i 15 zabijenih pogodaka za Vatrene.

"Teška srca donio sam odluku o napuštanju reprezentacije, ali odlazim ponosan na sve što sam sa svojim suigračima i prijateljima napravio u najdražem dresu, za koji smo jednako ginuli u prijateljskim utakmicama i u finalu Svjetskoga prvenstva."

Kao mali sanjao sam obući dres reprezentacije svoje domovine, a na koncu je taj moj san potrajao 106 utakmica. I sve što smo zajedno postigli kao momčad i kao nacija zauvijek će ostati u mom sjećanju i u mom srcu kao najveće dostignuće moje nogometne karijere.

Oproštaj od hrvatske reprezentacije mi je najteža odluka u karijeri, ali osjetio sam da je ovo trenutak kada moram prelomiti i donijeti tu odluku. Uživao sam u svakoj utakmici koju sam odigrao za svoju domovinu, a nezaboravni trenuci sa Svjetskog prvenstva ostat će mi među omiljenim uspomenama u životu.

Uvjeren sam da i dalje imamo sjajnu momčad koju čeka svijetla budućnost. Svojim prijateljima i suigračima u reprezentaciji želim svu sportsku sreću svijeta u narednim izazovima, a u meni će imati najvećeg navijača", rekao je Ivan Rakitić.

Rakitićeva odluka je iznenadila hrvatsku javnost, ali i trenera svih trenera, legendarnog izbornika hrvatske reprezentacije Miroslava Ćiru Blaževića:

"Zatekla me ta vijest i pogodila. Uz njega bi mladi igrači lakše stasali u reprezentaciji. Nema nikakve dvojbe da je to hendikep za Hrvatsku, ostat će nam svima u najljepšoj uspomeni. Dva puta smo drhtali kao nikad kad je išao zabiti penal, a on ga je zabilo svaki put. U reprezentaciji je ostavio traga i ja mu zahvaljujem, to je njegova odluka. Netko ga je uvjeroio da su 33 godine puno, a ja znam da se vijek nogometnika produljio. Jako mi je žao i zahvaljujem mu se za sve što je učinio za hrvatsku reprezentaciju", rekao je Ćiro.

Izbornik Zlatko Dalić je teško podnio oproštaj Ivana Rakitića od Vatrenih. "Iza Ivana je velika karijera u reprezentaciji, a nitko od nas neće zaboraviti onu hladnokrvnost prilikom izvođenja odlučujućih

jedanaesteraca na Svjetskom prvenstvu. Od srca sam mu zahvalan na svemu što je dao Hrvatskoj na terenu i izvan terena kao dokapetan reprezentacije te mu želim svako dobro, puno uspjeha i zdravlja u nastavku klupske karijere" - zaključio je izbornik.

Kapetan Luka Modrić je Rakitiću iskazao poštovanje za sve što je učinio za reprezentaciju i hrvatski nogomet:

"Ivane, sa žaljenjem sam prihvatio tvoje osobno izgovorene mi riječi i odluku o odlasku iz reprezentacije. Istovremeno osjećam veliko zadovoljstvo što smo vise od 13 godina dijelili neponovljivu Vatrenu priču. Bila je čast igrati sa tako velikim igračem i uz zahvalnost iskazujem ti poštovanje za sve što si učinio za reprezentaciju i hrvatski nogomet".

Mnogi su svjetski mediji popratili vijest da se Ivan Rakitić oprostio od hrvatske reprezentacije.

-Bez sumnje bio je jedna od perjanica hrvatske reprezentacije i Zlatko Dalića na putu do finala Svjetskog prvenstva u Rusiji - piše španjolski Sport.

Ostat će sa 106 nastupa i 15 golova upisan zlatnim slovima u povijest hrvatske reprezentacije kao dio momčadi koja je u Rusiji stigla do finala i koju je pobijedila jedino Francuska - napisao je servinski ABC.

Ivan Rakitić upravo je završio reprezentativnu karijeru. Sa 106 nastupa i 15 golova igrao je 13 godina za Hrvatsku, a bio je dijelom epske generacije koja je igrala protiv Francuske finale Mundijala - piše ugledni francuski L'Equipe. *Ivan Dobra*

Ovogodišnji mjesni izbori

Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj je na mjesnim izborima održanih 27. rujna 2020. godine osvojio ukupno 245 glasova na biračkim mjestima u Jabalču, Nermidi i Karaševu. Pobjednik izbora na razini karaševske općine je stranka PSD s 419 glasova, na drugom mjestu je PNL-ova stranka s 355 glasova, Zajedništvo je s 245 glasova na trećoj poziciji, PMP je osvojio 70 glasova, a USR PLUS 16 glasova. Shodno broju dobivenih glasova, PSD će u karaševskom Mjesnom vijeću imati u sljedećim mandatu 4 vijećnika, PNL 4 vijećnika, ZHR 2 vijećnika, a PMP 1. vijećnika. Vijećnici Zajedništva za sljedeći

Ivan Dobra

četverogodišnji mandat bit će Ivan Frana, potpredsjednik organizacije, te Đuređ Mihajla, predsjednik komunalne organizacije Zajedništva iz Karaševa.

Podsjetimo, na mjesnim izborima iz 2008. godine, Zajedništvo Hrvata dobito je u karaševskoj općini 218 glasova i samim time tri vijećnika u karaševskom Mjesnom vijeću, četiri godine kasnije, prilikom Mjesnih izbora iz 2012. godine, Zajedništvo Hrvata u Rumunjskoj osvaja najveći broj glasova u karaševskoj općini (341) i pobijeđuje na izborima, a 2016. godine je naša organizacija osvojila 119 glasova na razini općine i samim time tek jedno mjesto u Vijeću. Isto kao i 2016. godine, Zajedništvo nije imalo niti na ovogodišnjim mjesnim izborima kandidata za načelnika općine Karaševco.

Ivan Dobra

Gheorghe Mihăilă

VLČ. ĐUREĐ PATAŠAN IMENOVAM NOVIM ŽUPNIKOM U LUPAKU I RAVNIKU

Nakon pola godine od odlaska dugogodišnjeg pastira, vlč. Tjinkula Marijana, koncem mjeseca kolovoza (augusta) u Lupak i Ravnik je stigao novi župnik, velečasni Đuređ Patašan. Svima nam je poznat, rođen je u susjednom selu Klokočić, a dosad je službovao u župi Karaševco, s filijalama, i župi u Moldovi – Novoj s pripadajućim filijalama.

Zahvalni smo na imenovanju novog župnika, ponajviše što je župnik iz susjednog nam sela, govorim našim jezikom, vrlo važna stavka, ako imamo u vidu da naša sela bivaju sve praznja, sa sve manjim brojem djece i kada je opstanak našeg jezika u opasnosti. Imenovanjem novog župnika, mlade osobe u najboljim radnim godinama, nadamo se da će lupačka župa opet živnuti nakon dugih mjeseci bez pastira i nastaviti duhovnim tempom i radom kakvim je naviknula do prije epidemije i za života vlč. Tjinkula.

Vlč. Đuređ Patašan službeno je preuzeo dužnost novog lupačkog župnika krajem kolovoza, u nazočnosti kancelara Lauša Nikole ml., vlč. Mikole

Lauša, salvatorijanca, obojica iz Lupaka i vlč. Milana Sime. Dolje ispod ovog teksta našim čitateljima donosimo nekoliko slika s ovog radosnog zbivanja za lupačku župu, slike koje smo dobili od g. Lackić Đurđa, lupačkog fotografa, člana Smiley Team-a, kojemu zahvaljujemo na ljubaznosti.

Novom lupačkom župniku želimo toplu dobrodošlicu i puno duhovnih plodova!

Maria Lačchici

KIRVAJ U KLOKOTIČU

12. rujna Klokočić slavi svoj kirvaj.

Inače, 12 rujna Rimokatolička crkva slavi blagdan Presveto Ime Marijino u čast imena Blažene Djevice Marije.

Blagdan se započeo slaviti 1513. godine kao lokalna svečanost u Cuenci u Španjolskoj, slavio se tada 15. rujna. Godine 1587. papa Siksto V. 1587. kao dan slavlja odredio je 17. rujna, a godine 1671. blagdan je proširen na cijelu Kraljevinu Španjolsku.

„Ova svetkovina slavila se već u 16. stoljeću u Španjolskoj, ali ju je papa Inocent XI. proširio na cijelu katoličku crkvu kao spomen na pobjedu kršćanske vojske protiv Turaka na današnjem danu, 12 rujna 1683. Tada se turska vojska bližala kod Beča i, ukoliko bi ga usvojila, cijelo bi kršćanstvo bilo u opasnosti. Iako je bila brojčano manja od turske vojske, kršćanska vojska, koju je tad vodio Poljak Ivan Sobjeski, pobjedila je. Prije bitke svi su vojnici bili na svetoj misi, pričastili su se, a poslije toga Sobjeski im je rekao: Sada, hrabro, idemo svi u borbu u ime Svetе Marije! Kršćanska vojska je tada pobjedila jer je nosila barjaci s likom svete Marije, jer se borila u ime Marijino. Koliko puta su

ovdje u crkvi, a i doma, naši stari, ali i mi sami, sazivali ime naše nebeske majke Marije? Koliko puta smo tražili od nje pomoći? Koliko puta smo suze lili dok smo je molili za nas i našu obitelj? Bog je ovo ime izabrao da bude ono ime koje će Isus, sin Božji, zvati majkom. A ovo ime i mi zovemo majkom.“ – rekao je vlč. Milja Sima u nadahnutoj propovjedi, koju je održao na kirvajskoj svetoj misi u klokočičkoj crkvi.

Župnik Petar Dobra želio je pri kraju mise izraziti svoje zadovoljstvo što su se i ove godine vjernici u velikom broju okupili da u radosti slave veličinu i ljetoputu ondašnjeg dana.

„Hvala vama svima koji ste došli danas u crkvu da proslavimo Svetu Mariju, njezino ime. Svi vi koji nosite njezino ime dobili ste Božji blagoslov. Važno je da naša djeca nose kršćanska imena, imena kršćanskih svetaca, da bi imali svete zagovornike i zaštitnike“ – rekao je međuostalom vlč. Dobra, iskreno zahvaljujući i gostujućim svećenicima: vlč. Milji Simi iz Oršove, vlč. Petru Rebedžili iz Karaševa, vlč. Đurđu Patašanu, novom župniku u Lupaku te vlč. Milji Simi, trenutno rimskom studentu, koji su došli da zajedno proslave svetu euharistiju u čast imena Blažene Djevice Marije.

Moramo reći da je zbog poštivanja epidemioloških mjera, radi održavanja fizičkog razmaka između ljudi, tradicionalna večernja igranka bila ove godine zabranjena. Kako bi se to uobičajeno pučko veselje nadoknadilo u nekavoj mjeri, orkestar mladih „Klokočičkih tamburaša“ odsvirao je u večernjim satima, ispred mjesne škole, u neposrednoj blizini crkve, nekoliko od svojih lijepih pjesama. A zato ih je okupljena publika nagradila mnoštvom aplauza.

Daniel Lucacela

ŠKOLA U DOBA KORONE

Počela je jedinstvena školska godina, škola u doba korone.

Nitko od nas živućih, naši roditelji, čak ni naši stariji nisu doživjeli ovakvo što. Mnoštvo pitanja, scenarija, kombinacija, nepoznanica vezano za školsku godinu koja je tek počela.

Školsko je zvono zazvonilo 14. rujna za početak nove školske godine. Ali kakva godina? Maske na licima, restrikcije, sredstva za dezinfekcije ruku, stalna monitorizacija brojke oboljelih, sve da bi se, donekle, sprječio virus koji je svima poremetio život diljem svijeta. Kada je proglašeno hitno stanje u našoj zemlji, 11. ožujka, kao da nismo bili potpuno svjesni što se zapravo događa. Prošlo je pola godine od tada i broj oboljelih raste svakim danom.

Od ove školske godine, sigurno je, učenici će se imati čega sjećati. Ovo je naime školska godina u kojoj vrijede neka nova, potpuno drugačija pravila. Dio svakodnevice učenika postaje mjerjenje temperature, neki moraju nositi maske, svi moraju držati distancu. Nema više zajedničkog odmora ni druženja s prijateljima iz drugih razreda. Barem ne u školi.

Predavanja su se prebacila iz učionice na online platforme, na virtualne učionice i razrede. Polako nastaje neka druga stvarnost. Virtualna. Virtualno učenje, virtualan rad, virtualni susreti... Izazovi su to o kojima smo i prije znali ali sada su svom snagom ušli u našu svakodnevnicu zbog pandemije koja je zadesile svijet i kojoj se, barem zasada, ne vidi kraj.

No, može li sva ta digitalizacija, visoka tehnologija, zamijeniti čovjeka? Svi će se složiti: ne može. Jer čovjek je društveno biće koji svoju puninu doživaljava tek u susretu s drugima. Čovjeka, kakvoga je Bog stvorio, ne može zamijeniti никакva napredna tehnologija. Očito da vrijedi ona stara poslovica, svako zlo za neko dobro. Da, jer u zadnje vrijeme pogotovo mladi više su živjeli

Maria Lačchici

virtualno, sretali se na raznim online društvenim stranicama. A onda je došla pandemija i prisiljeni smo svi manje više tako komunicirati. I vidjeli da to nije dobro. Da želimo natrag slobodu kretanja, druženja, putovanja. Sada smo postali svjesniji važnosti slobode, svega onoga što nam se prije ovog virusa činilo kao nešto sasvim normalno. Svjesniji smo i da ako želimo prebroditi ovu pandemiju moramo misliti ne samo na sebe, već i na druge. Moramo zaštititi sebe da bi zaštiti druge. Svi smo upućeni jedni na druge. Nema mjesta egocentrizmu, moramo djelovati kao zajednica. Jer samo zajedno možemo pobijediti ovaj virus. To su poruke koje svakodnevno šalju televizije, internet, tisak. Učimo kako se moramo ponašati u novoj stvarnosti, idemo ponovo u školu, školu života za vrijeme korone.

Smirila se i ona užurbanost, trka za poslovima, novcem, prisilno se sve smirilo. Ono ludilo trčanja za stjecanjem materijalnih dobara poprima nove oblike, sada se moramo izboriti sačuvati radna mjesta da bismo zaradili svakodnevni kruh. A učimo iznova i razgovarati s našim bližnjima, učimo imati vremena za ljude pored nas. Jer smo se stalno žalili da nemamo vremena. Sada to vrijeme imamo, jer naše je kretanje ograničeno, pa je ovo sjajna prilika da ponovo uspostavimo veze s dragim ljudima, s našim roditeljima, bakama, djedovima. Pružila nam se šansa da bolje uvidimo vrijednost ljudi oko nas, šansa da postanemo svjesni i zahvalni na onome što imamo, krov nad glavom, svagdašnji kruh, da cijenimo zdravlje. Vidjeli smo kako nam je teško bilo kada nismo mogli ići u crkvu, shvatili smo koliko nam znači duhovna hrana. Ima ovo vrijeme pandemije, eto, i svoje dobre strane. Imamo šansu ponovo naučiti i postati svjesni važnosti pravih vrijednosti. Kada ova pandemija završi vidjet ćemo koliko je nas završilo s dobrim ocjenama ovu novu školu života, školu u doba korone. To će se odraziti u tome hoćemo li biti bolji, prema sebi, prema drugima, prema prirodi, prema onome što su nam ostavili naši stari, pa da tako gradimo novi, bolji svijet, za nas i za one poslije nas. Bog nam šalje razne znakove, trebamo samo zastati i osluškivati njihovu poruku. Dobro nam bilo zdravlje i učenje u ovim vremenima!

POČELA JE NOVA ŠKOLSKA GODINA

Nastavna godina 2020-2021. započela je 14. rujna, uz mjere opreza i poštivanja epidemioloških mjera.

Škola Ravnik

Nije bilo više ni ceremonija a ni govora koje su se po običaju održavale na svakom početku školske godine. Zaštitnim maskama na licu, poštivajući preporučenu fizičnu udaljenost, djeca iz općina Karašovo i Lupak okupila su se u dvorištima njihovih obrazovnih jedinica te su naprsto zakoračila posebno signaliziranim kuloarima do svojih razreda. Bilo je ipak razgovora između zbumenih roditelja djece i ravnatelja školskih ustanova, koji su im objasnili način na koji će se primjenjivati nove oprezne mjere unutar škole.

Pored ostalog, na ulazu u svaku školu postoje sredstva za dezinficiranje, djeca moraju nositi maske za vrijeme nastave, a u razredima mora se osigurati određeni razmak između učenika. Zbog

Škola Lupak

malenog broja učenika u našim selima, nastava će se odvijati normalno u svim školama spomenutih općina, stime da tijekom kratkih pauza, od po 5 minuta, učenici moraju ostati na nastavi s maskom, a za dulje rekreacije pripremljena su posebna mjeseta u školskom dvorištu na kojima moraju boraviti zajedno s profesorima.

U lupačkoj općini ima svega 102 učenika, od kojih 51 učenik je samo u Lupaku u primarnom i gimnazijalnom ciklusu, 19 u Klokotiću, također u primarnom i gimnazijalnom ciklusu i 10 u Ravniku, gdje ima samo primarnog ciklusa. Što se tiče vrtića imamo 7 predškolaca u Ravniku, 8 u Klokotiću te 8 u Lupaku.

Daniel Lucacela

Škola Klokotić

MJESNA BIRANJA U OPĆINI LUPAK

Petru Lugojan și Gheorghe Șera sunt novoizabranii vicepreședinti ZHR-ului în consiliul județean Lupak.

Petru Lugojan

Gheorghe Șera

27. rujna 2020, žitelji općine Lupak odbrali su svoje mjesne vicepreședinti și knez općine pentru mandatul următor de patru ani. Nešto mai puțin de jumătate din locuitori au votat.

Općina Lupak, care are dreptul de vot, a decis să voteze în următoarele alegeri electorale pentru vicepreședinte și knez općine și pentru consilier local (consilier). În total, 2260 de bărbați au votat pe listele de voturi ale unităților de vot din Lupak, Klokotic, Ravnic și Vodnic, unde au fost emis 1058 de bărbați, reprezentând 46,81%.

În următoarea săptămână, alegătorii au votat pentru vicepreședinte și knez općine și pentru consilier local (consilier). În total, 2260 de bărbați au votat pe listele de voturi ale unităților de vot din Lupak, Klokotic, Ravnic și Vodnic, unde au fost emis 1058 de bărbați, reprezentând 46,81%.

Vicepreședintele ales este Marian Vlasici cu 302 de voturi (30,07%). Marian Vlasici menține mandatul său ca knez općinei Lupak, care a avut mandatul său de la investitura formală. Tijekom tolikih mandata, nista nije stalo na njegovom putu do stolice lupačke knežije: ni stalne migracije od jedne političke stranke do druge, ni kontroverzni projekt izgradnje zalagališta loma (smeća) u Lupaku, ni još uvihek neriješen problem opskrbljivanjem vode u Lupaku. Unatoč tim i još drugim nedostacima, Marian Vlasici percipiran je u svojoj općini kao vrstan upravitelji te kako brojke pokazuju, još uvihek uživa potporu mještana. Na razlici od samo 9 glasova iz-

clasirao se candidat stranke PRO ROMÂNIA, Marian Lauș sa 283 glasă (28,18%). Treći po broju dobivenih glasova bio je predstavnik stranke PMP-a, Doru-Marian Padineanț sa 149 glasova (14,49%). Mircea Popescu, candidat Socijal Demokratske Stranke (PSD), osvojio je 118 glasova (11,75%) što mu je bilo dovoljno tek za plasman na četvrtom mjestu. Petre Chicheș, candidat Zajedništva Hrvata u Rumunjskoj dobio je 96 glasova (9,56%), dok je candidat USR-PLUS-a izborio 53 glasa (5,27%).

Marian Vlasici
knez Općine Lupak.

În alegerile pentru Consiliul Județean Lupak, PNL a obținut cel mai bun rezultat, cu 268 de voturi (27,54%) din cele 973 de voturi emise. Urmau: PRO ROMÂNIA cu 190 de voturi (19,52%), UCR cu 142 de voturi (14,59%), PMP cu 134 de voturi (13,77%) și PSD cu 127 de voturi (13,05%). În următorul mandat de patru ani, în cadrul căruia va fi numit un nou consilier local, doar PRO ROMÂNIA, UCR, PMP și PSD vor avea 3 consilieri.

Daniel Lucacela

ANUL ȘCOLAR "ALTFEL"

Luni, 14 septembrie, a început noul an școlar 2020-2021. În această toamnă elevii noștri au avut parte de un început de an școlar altfel, diferit în comparație cu anii anteriori. Au lipsit festivitățile de deschidere, florile și în special îmbrățișările. Elevii au fost nevoiți să stea la distanță unul de celălalt, să poarte mască, în timp ce părinților le-a fost interzisă intrarea în instituția de învățământ.

După acest scenariu s-a desfășurat și deschiderea noului an la Liceul Bilingv Român-Croat din Carașova. Elevii cu mască pe față s-au întrebat grăbiți spre clădirea Liceului, unii cu lacrimi, alții cu zâmbete ascunse sub mască, unde au fost întâmpinați de cadrele didactice.

Cele mai mari emoții le-au avut elevii de la grădiniță și elevii de la clasa zero, care cu greu s-au despărțit de părinți. Învățătoarele însă i-au primit cu multă căldură și au transformat prima întâlnire cu școala într-o poveste. Cum părinții nu au avut voie în școală, aceștia au așteptat în fața școlii cât timp cei mici au făcut cunoștință cu învățătoarele lor.

"Anul școlar 2020 – 2021 este un an școlar Altfel, astfel că și noi ne-am adaptat aşa cum am putut la tot ceea ce este nou, la tot ceea ce ni se cere, sugerează și propune. La fel ca de fiecare început de an școlar am pregătit sala de grupă, vestiarul și tot ceea ce este necesar pentru a crea un mediu sigur și curat, dar în același timp cald și primitor pentru copilași. Prima zi a anului școlar a fost plină de emoții, (ale mele, ale copiilor, ale părinților). Fiind o zi frumoasă cu mult soare, am decis să o petrecem afară, în curtea grădiniței astfel încât și copilași să

își poată vedea părinții, dar și părinții să se poată bucura de la distanță de prima zi de grădiniță. Copiii au fost foarte entuziașmați de tot ce le propuneam, ne-am prezentat pe rând, am cântat cântecelele pe care le știau ei și pe care și le mai aminteam după lunga vacanță. La final toți au fost cu zâmbetul pe buze și ne-am promis că deși începem un an școlar Altfel, o să-l transformăm într-un an școlar minunat, plin de realizări, că vom fi o echipă și că vom căuta mereu soarele, iar atunci când vor fi și noi, o să fie noi colorați, și TOTUL VA FI BINE!", ne-a declarat extrem de entuziasmă educatoarea Gheră Sabina, tocmai revenită în învățământ după o absență de doi ani de zile, fiind plecată în concediu maternal.

Despre emoțiile și trăirile începutului acestui

an școlar ne vorbește și învățătoarea Aida Borceanu, care predă simultan la clasa zero, la clasa a II-a și la clasa a IV-a, la secția română: "Anul școlar 2020-2021 poate fi descris ca un altfel de an, un an al griji și al responsabilității, un an în care atât cei mici cât și cei mari au pășit copleșiti de emoția "necunoscutului", un an în care cu siguranță nu ne va fi ușor! Sărbătoarea școlii, a începerii noului an a fost umbrită de restricțiile pandemiei. Micii școlari și-au lăsat părinții la poarta școlii și cu inima strânsă, cu sufletul plin de emoții și cu ochii umede, au așteptat cuminte, distanță, cu masca pe față, întâlnirea cu doamna. Pentru ei, prima zi de școală a fost o zi frumoasă, o zi "cum nu ne-am așteptat" conform spuselor unui elev, o zi în care au înțeles că totul este schimbat. Chiar dacă ne lip-sesc îmbrățișările, atmosfera din clasă este una caldă, prietenosă, familiară, ceea ce ne încurajează și ne motivează pentru munca din acest an. Le doresc tuturor cât mai multe realizări și împliniri, dar cel mai important lucru este să fim sănătoși!" le-a transmis învățătoarea elevilor săi.

Conducerea Liceului Bilingv și cadrele didactice au luat toate măsurile impuse de lege pentru a le oferi siguranță copiilor. S-au stabilit circuite de intrare, ieșire încă din curtea școlii, acestea fiind semnalizate cu săgeți și benzi direcționale, iar sălile de clasă au fost pregătite pentru a putea fi păstrată distanță între elevi. Toate unitățile de învățământ au fost dotate cu dispensere automate pentru dezinfecțarea mâinilor și cu dezinfectant pentru mobilier și material didactic. Despre toate acestea, precum și alte noutăți legate de instituția de învățământ din Carașova ne vorbește directoarea Liceului, profesor Alina Miștoiu: "Având în vedere că acest an școlar este un an deosebit atât pentru noi ca și cadre didactice, cât și pentru elevii noștri, am făcut tot posibilul să-i întâmpinăm pe copii cu toate măsurile de siguranță

impuse de lege. Din păcate, nu am avut festivitatea de deschidere a noului an școlar, dar copiii au fost întâmpinați cu multă bucurie de către profesori, dirigenți și doamne educatoare. De anul acesta avem pagină de facebook și un site al școlii unde vor fi afișate toate informațiile în timp util. Deși este mai greu, elevii s-au acomodat fără nicio problemă, iar purtatul măștii a devenit o obișnuință. Pauzele sunt diferențiate, astfel încât elevii nu se întâlnesc între ei. Pauzele sunt în timpul orelor, o oră ține 50 de minute, dar în cele 50 de minute este și o pauză de 10 minute. La sfârșitul orei este o pauză de 5 minute, în acest timp elevii nu au voie să părăsească sala de clasă, doar profesorul schimbă clasa. Din

păcate, imediat din cea de-a doua săptămână, școala noastră a fost nevoită să treacă pe scenariul galben, ceea ce presupune că elevii preșcolari și cei de ciclul primar sunt prezenți fizic la școală, precum și cei de clasa a VIII-a și cei de clasa a XII-a. Celelalte clase vin prin rotație. Suntem foarte bucuroși că toți absolvenții de clasa a VIII-a de anul trecut au optat să rămână în comună și s-au înscris în clasa a IX la liceul nostru. Este un lucru pozitiv în situația actuală, iar părinții trebuie să fie conștienți

ŠTO MI ZNAČI... ?

Što mi znači... ?" je projekt Hrvatske matice iseljenika koji se bavi odnosom mladih pripadnika hrvatskih manjinskih zajednica prema tradicijskoj kulturi svoje skupine.

Mladi ljudi, pa i djeca, putem video zapis, prezentacija, zvučnih zapisa ili pisanih radova i crteža (bilo koji multimedijski oblik je prihvatljiv) opisati bi svoj odnos prema dijelu tradicijske baštine koji im je osobito bitan. Primjerice: Postoji neki predmet (dio nošnje, slika, fotografija i slično) koji mi je osobito važan i drag, a dio je baštine moje manjinske skupine. Opisati osjećaje prema predmetima i pokušati ih objasniti. Pjesma, ples, običaj posebno mi je važan. Zašto? Priče djedova i baka koje osobito volim. Što je u njima osobito uzbudljivo i zašto su mi ostala u sjećanju? Dio baštine koju

că atunci când vorbim de siguranța copiilor, dar și în ceea ce privește situația financiară, este de preferat ca elevii să frecventeze cursurile Liceului Bilingv din Carașova. În legătură cu absolvienții de anul trecut, de cei de clasa a XII-a, patru s-au înscris la Bacalaureat, toți patru au promovat examenul de maturitate și toți patru sunt studenți. Doi dintre ei au ales să studieze Timișoara, iar ceilalți doi s-au înscris la Facultatea din Reșița. Ne mândrim și ne bucurăm din tot sufletul pentru ei." Directoarea Liceului Bilingv a mai adăugat că deși acesta este un an școlar diferit, cu toate măsurile de restricție impuse, cu toată distanțarea, speră că atât cadrele didactice, cât și elevii să treacă cu bine peste toate încercările, iar Liceul să revină cât mai repede pe scenariul verde.

În acest an școlar, la Liceul Bilingv Român-Croat vor învăța 159 de elevi, de la clasa pregătitoare și până la clasa a XII-a, plus trei grupe de grădiniță. Așadar, la ciclul preșcolar, care funcționează în corpul din centru, avem 15 copii la secția română și 17 copii la secția croată, în timp ce în localitatea Nermed avem 8 preșcolari. La ciclul primar, studiază 39 de elevi, din care 3 elevi sunt înscrisi la Școala Generală Nermed. La ciclul gimnazial avem doar 45 de elevi, în timp ce la liceu vor studia, în acest an școlar, 36 de elevi.

Uniunea Croaților s-a gândit la elevii și cadrele didactice din toate școlile și grădinițele de pe raza comunelor Carașova și Lupac, iar pentru a-i proteja de efectele pandemiei le-a oferit măști reutilizabile și măști de unică folosință, precum și dezinfecțanți și mănuși de protecție. *Lina Tincul*

čuvam ili kojom se bavim, a zanima i moju okolinu. Što ih njoj privlači?

Ovo su tek primjeri i svaka varijacija na temu dobro je došla. S obzirom na raznolikost i brojnost radova postoji mogućnost njihova korištenja za znanstvena i stručna istraživanja.

Kod video i zvučnih sadržaja poželjno je da ne budu dulji od 2 min. Rok za slanje radova je 1. studeni 2020. Svi radovi bit će objavljeni na digitalnim platformama Hrvatske matice iseljenika.

Slanjem radova daje se suglasnost za objavljanje osobnih podataka i podataka predmetnog rada.

Na kraju projekta će se od pristiglog materijala napraviti film.

Radove šaljite na email voditelja Odjela za hrvatske manjine Hrvatske matice iseljenika.

Marina Knezović: marin.knezovic@matis.hr